

ekskursioner i marsken og på vaderne med deres spor af tidligere bebyggelse, som er ødelagt af stormfloder.

Kaj Hansen

C.N. Williams:

THE AGRONOMY OF THE MAJOR TROPICAL CROPS

Kuala Lumpur 1979, XIX, 228 s., ill., 25 cm, £ 8.50. Oxford Univ. Press.

The Agronomy of the Major Tropical Crops er ingen geografibog. Der mangler fx alt om afgrødernes betydning og en stor del af den viden, man har om udbredelser og handel.

Men bogen udfylder et hul ca. mellem Humlums Kulturgeografiske Atlas og specialbøger om de enkelte afgrøder. Som kilde til viden om de "store" tropiske afgrøder er den glimrende. Den er kortfattet og præcis og medtager en hel del af den stærkt voksende strøm af nyheder på området.

Sofus Christiansen

Joseph M. Morgan, Michael D. Morgan, James H. Wiersma:

INTRODUCTION TO ENVIRONMENTAL SCIENCE

San Francisco 1980, XI, 658 s., ill., 24 cm, £ 9.20. W.H. Freeman and Co. Ltd., Oxford.

Forurening. I årtier har man talt om forurening, uden at der er gjort noget ved det. Fra midten af århundredet foretog man målinger af nedfald fra atmosfæren, og endnu tidligere talte man om forurening af vandløb og søer ved udledning af spildevand. Først nu foreligger en større håndbog om sagen.

Den begynder med en gennemgang af energiens vandring gennem fødekæderne i naturen, og de øvrige kapitler handler så om de brud på disse fødekæder, som forårsages af mennesker.

Bogen er meget biologisk præget. Den sidste del handler om familie-

kontrol, problemer med at fremskaffe tilstrækkeligt med fødemidler, energikrisen og til sidst: Hvad skal det hele ende med.

Kaj Hansen

SUOMEN KARTASTO = ATLAS ÖVER FINLAND = ATLAS OF FINLAND
5. laitos = 5. ed.

Helsinki 1976, Häfte 234 (1976) og 311 (1977), 50 cm. Pris ikke opl. Exchange centre for scientific literature.

To hefter i stort format på 30 og 44 sider om hhv. skovbrug og offentlig forvaltning. Begge emner bliver overordentligt grundigt behandlet og illustreret ved en lang række glimrende kort. Fx bliver skovbruget gennemgået i emnegrupper som: Ressourcer, ejendomsforhold, forbedring, tilvækst og hugst, investering, arbejdskraft, transport, og Finland i jordens skovbrug. Den ret omfattende tekst i selve hefterne er på finsk, men to indlagte hefter i samme format bringer teksten på svensk og engelsk.

Henning Mørch

Richard Weyl:

GEOLOGY OF CENTRAL AMERICA

2. completely rev. ed. (Beiträge zur regionalen Geologie der Erde, Bd. 15).

Berlin 1980, VIII, 371 s., ill., 25 cm, DM 148,-. E. Schweizerbart'sche Verlagsbuchh., Stuttgart.

En gennemgang af den geologiske udvikling i de mellemamerikanske republikker. Det er primært en behandling af Andesbjergene, men også af havbunden på begge sider af denne ret smalle landtange mellem Nord- og Sydamerika. Der er talrige instruktive figurer af såvel kort som profiler gennem tungen.

Kaj Hansen

J.P. Bruce and R.H. Clark:

INTRODUCTION TO HYDROMETEOROLOGY

Revised repr. Oxford 1980, IX, 324 s., ill., 20 cm, £ 12.-. Pergamon Press.

Introduction to Hydrometeorology foreligger hermed i 2. udgave, der kun adskiller sig ubetydeligt fra 1. udgaven anmeldt i G.T. bd. 66, 1967. Selv om det havde været ønskeligt med en mere gennemgribende revision fx af enhederne til SI-systemet, ændrer det dog ikke på hovedindtrykket, at der her er tale om værdifuld indføring i hydrometeorologiske emner med stor vægt på praktisk anvendelse. Soffet er præsenteret i en letfattelig og overskuelig form, hvilket ikke mindst mange udmærkede illustrationer bidrager til.

Henrik Søgaard

GEOWISSENSCHAFTLICHE ASPEKTE DER ENDLAGERUNG RADIOAKTIVER ABFÄLLE
Symposium der Deutschen Geologischen Gesellschaft am 19.11.1979 in Braunschweig. Vorträge und Diskussionen.

Hrsg. von der Deutschen Geologischen Gesellschaft (Zeitschrift der Deutschen Geologischen Gesellschaft Bd. 131, Teil 2).

Hannover 1980, s. 339-559, ill., 25 cm, DM 18,-. Ferd. Enke Verlag, Stuttgart.

Bogen indeholder 12 foredrag fra et symposium om mulighederne for at placere radioaktivt affald fra atomkraftværker i gamle saltminer. Resultatet er det samme som de danske geologer er kommet til, dvs. at dette kan ikke anbefales.

Kaj Hansen

G. Tanner, E. Scholz, R. Jänckel:
EINFÜHRUNG IN DIE KARTOGRAPHIE UND LUFTBILDINTERPRETATION

Gotha 1980, 238 s., ill., 23 cm, M 26,-. VEB Hermann Haack.

Bogen er en egentlig lærebog i kartografi og luftbilledtolkning, startende på et elementært niveau og sluttende på et mellemniveau. Bogen er i sin opbygning meget systematisk.

Efter indledende afsnit om karto-

grafiens objekt, enkeldiscipliner og praktiske anvendelse gennemgås fremstillingen af topografiske og tematiske kort, lige fra valget af tegneredskab og signaturer til trykningen af det færdige kort. Dernæst omtales anvendelsen af forskellige specialkort, geologiske, geomorfologiske, klimatiske, økonomiske, med redegørelse for kortlæsnings-teknik samt luftfotointerpretationsmåde.

Fremstilling og anvendelsen af profiler, blokdiagrammer og stereofotos omtales i selvstændige afsnit, ligesom der findes et afsnit omhandlende specielt luftfotos og satellitbilleder. Bogen afsluttes med eksempler på anvendelsen af forskellige kort- og luftfototyper samt satellitbilleder i geografisk sammenhæng.

Bogens gennemgang af emnet er særdeles grundig og ledsages af gode tegninger, diagrammer samt eksempler på forskellige signaturtyper. Imidlertid savnes flere eksempler på færdige korttyper end de få, som ledsager teksten. Teksten er let læst, bogens stil docerende, snarere end diskuterende - men hvilken lærebog er ikke det ?

Ole Humlum

Reinhard Wolfart und Hanspeter Wittekindt:

GEOLOGIE VON AFGHANISTAN

(Beiträge zur regionalen Geologie der Erde, Bd. 14). Berlin 1980. XIII, 500 s., ill. & 3 kort. 25 cm. Pris ikke opl. Gebr. Borntraeger, Stuttgart.

Afghanistan er et bjergland med kæder, der fra Hindukush i nordøst strækker sig mod sydvest gennem det meste af landet. Helt i det sydvestlige hjørne ligger den ørkenagtige højslette mellem Registan-Seistan-Dasht-i-Margo og mod nord Amur Darya sletten, der er en del af Turans lavland.

Bogen giver først en kort oversigt over klimaforholdene, og derpå beskrives lagfølgen, der strækker

sig fra Præ-Kambrium til kvartæret. Så gennemgås den tektoniske udvikling og landets opståen gennem tiderne. Nord Afghanistan har nemlig oprindeligt hørt til den eurasiske blok, medens Syd Afghanistan hørte til Gondwana blokken. Landet er således opstået ved en sammenvokningsproces mellem disse to blokke engang fra juratiden. Til sidst kommer et ret stort afsnit om de mineralske råstoffer, af hvilke der findes en betydelig liste. Bogen slutter med en kort fremstilling af hydrogeologien.

Kaj Hansen

Wilh. Abel:

AGRICULTURAL FLUCTUATIONS IN EUROPE From the thirteenth to the twentieth centuries.

London 1980, XII, 363 s., ill., 24 cm, £ 17.50. Methuen & Co. Ltd, Hants.

Den langt ud over Tysklands grænser kendte økonomisk-historiker, professor Wilhelm Abel, har en omfattende produktion bag sig inden for det rurale forskningsområde, men det er første gang, at engelske kolleger blandt historikere og geografer får præsenteret resultaterne af hans kildekritiske studier og den herpå byggede tolkning på deres eget sprog. Selv behersker Abel de europæiske hovedsprog, og han går heller ikke af vejen for de skandinaviske. Men for angelsaksiske forskere er tysk desværre ofte en barriere. I dette store og imponerende værk fremlægger forfatteren hele sin omfattende viden om den europæiske, agrare økonomi fra middelalderen frem til vore dage, hvorledes kriser og fremgang veksler og påviser en tilsyneladende tæt negativ korrelation mellem landbrugets priser og lønniveauet og mellem produktion og befolkning. I den sidste ende mener Abel at kunne se årsagen til kriserne i ændringer af efterspørgslen, og han fremlægger en omfattende dokumentation herfor, der dog i den tidligere periode hviler

på relativt få egentlige tal, men på mange enslydende gisninger. Men for den rette forståelse af kriserne og deres baggrund er det også nødvendigt at kende noget til produktivtændringer på basis af innovationer inden for landbrugsteknikken og de forbedringer inden for plante- og husdyravl, der trods alt har fundet sted inden for de mange århundreder, ligesom urbaniseringens skiftende effekt på priser og lønninger må ind i billedet. Også disse forhold er Abel dog inde på, men virkningerne heraf synes vanskeligere at overskue. Det er et overordentligt fortjenstfuldt "livsværk", der hermed er fremlagt fra Abels side, og det vil blive flittigt benyttet af forskere uden for Tyskland.

Viggo Hansen

Otto F. Geyer und Manfred P. Gwiner:

DIE SCHWÄBISCHE ALB UND IHR VORLAND

(Sammlung geologischer Führer, Bd. 67). Berlin 1979, VI, 271 s., ill. & 14 tav. 20 cm. Pris ikke opl. Gebr. Borntraeger, Stuttgart.

Schwabische Alb er en lang bjergryg, der fra sydenden af Schwarzwald strækker sig mod NØ mellem Donau og Neckars øvre løb. Bogen giver først en udmærket gennemgang af stratigrafien i dette område, hvor juraperioden har været dominerende overlejret af lidt oligocæn og miocæn på toppen. Der gives tillige en oversigt over vulkanismen, der findes i midten af bjergryggen samt i forlandet mod nord. Endelig kommer der en kort gennemgang af landskabsformerne og til sidst 14 tavler med de vigtigste af forsteningerne.

Kaj Hansen

Guy Bouet, Olivier Balabanian:

ENERGIE ET AGRICULTURE EN LIMOUSIN: Analyse technico-economique de la consommation et de la production potentielle en energie des exploitations agricoles du Limousin.